

**A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI
KÖZGYŰLÉS
ELNÖKE**

ELŐTERJESZTÉS

**a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés
2013. április 25-ei ülésére**

Tárgy: A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2014-ig szóló gazdasági programja, fejlesztési terve

Előterjesztő: Popovics György, a Közgyűlés elnöke

Előkészítő: dr. Péntek Péter főjegyző

Tisztelt Közgyűlés!

A megyei önkormányzatok feladataiban 2012. január1-től bekövetkezett változásokra tekintettel *újra kell gondolnunk és terveznünk* a ciklus hátralévő időtartamára vonatkozó stratégiáinkat, aktuális feladatainkat.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27.§ (1) bekezdése szerint *„A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.”*

A területfejlesztési és területrendezési feladatokat a 2011. évi CXLVIII. törvénnyel módosított 1996. évi XXI. törvény tételesen rögzíti. Eszerint a megyei önkormányzat a területfejlesztés középszintje, amelynek feladata a szükséges tervezési feladatok ellátása, és a hazai decentralizált források kezelése. A megyei önkormányzat jogutódja a regionális fejlesztési tanácsnak és a megyei területfejlesztési tanácsnak. A törvényi változás nyomán a területfejlesztés vált a megyei önkormányzat egyik legfontosabb feladatává, és a területfejlesztés meghatározó területi szintjévé. A korábbi szabályozásokkal szemben a megyei szintű területfejlesztési tervezés erősebb központi területfejlesztési tervezési szakmai koordinációval, támogatással és ellenőrzéssel folyik. A feladatok felölelik a területfejlesztési döntéseket megalapozó vizsgálatokat, a megyei területfejlesztési koncepció kidolgozását, valamint számos lényeges kérdésben a megyei önkormányzat véleményezési,és koordinálási jogot kap.

A megyei önkormányzat 2014/15-től – új feladatként- a hatáskörébe utalt uniós és hazai fejlesztési források elosztására, részben felhasználására kap közjogi felhatalmazást. A következő hónapok kiemelt feladata lesz megteremteni az újabb feladatok szakszerű, hatékony végrehajtásának személyi, szervezeti, és működési feltételeit.

Aktuális célkitűzéseink:

- a megyei önkormányzat területi önkormányzatként feladat - és hatáskörében eljárva minden intézkedésével a megye érdekeit szolgálva kívánja a közakaratot kifejezni és megvalósítani;
- az újabb kihívásoknak való megfelelés érdekében elengedhetetlennek tartja, hogy ne csupán a gazdasági - társadalmi folyamatok követője, hanem a változások, a fejlődés motorja, illetve katalizátora legyen.

Célkitűzéseink valóra váltása érdekében

- a változó környezethez rugalmasan alkalmazkodni tudó szemlélet kialakítására,
- innovatív és partneri együttműködésen alapuló magatartásra, és a megyei önkormányzat meglévő kapcsolatrendszerének további elmélyítésére,
- az önkormányzati pénzeszközök felhasználása átláthatóságának, ellenőrizhetőségének biztosítására, a szabályszerűtől való eltérést azonnal érzékelő önkormányzati kontrollrendszer működtetésére,
- a koordinációs szerepkör további erősítésére és tartalmi gazdagítására,

- környezettudatos gondolkodásra, az épített és a természeti környezet védelmére,
- az országos koncepciókhoz, stratégiákhoz igazodó, de azokat kiegészítő, a helyi speciális igényeket, érdekeket, és a helyi sajátosságokat is figyelembe vevő területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési politika kialakítására, és a megyei településekkel való együttes cselekvésre van szükség.

Mindezeket alapul véve a közgyűlés a jövőben is önállóan, demokratikus módon, széles nyilvánosságot teremtve kíván élni a közhatalom önkormányzati típusú gyakorlásával.

Az önkormányzat céltudatosan kíván élni a különböző pályázati lehetőségekkel. Fokozott figyelmet kíván fordítani az uniós pályázati források kínálta fejlesztési lehetőségekre is. Ehhez továbbra is elengedhetetlen a sikeres pályázatkészítés „mesterfogásainak” elsajátítása mind a testület tagjai, mind pedig a hivatali apparátus valamennyi köztisztviselője számára.

Továbbra is arra kell törekedni, hogy az önkormányzat kamatmentes visszatérítendő támogatás nyújtásával segítse a megye települési és nemzetiségi önkormányzatainak fejlesztési törekvéseinek megvalósítását, illetve vissza nem térítendő támogatással segítse a természeti katasztrófában kárt szenvedett, illetve veszélyhelyzetbe került megyei magánszemélyeket, nonprofit szervezeteket, illetve egyházakat.

A megyében élő nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzése, egyéni és közösségi jogainak biztosítása érdekében a jövőben is figyelemmel kíséri és támogatni kívánja a területi nemzetiségi önkormányzatok működését.

Komárom-Esztergom megye bővelkedik természeti szépségekben és műemléki értékekben, melyek védelmét, méltó hasznosítását is szorgalmaznia kell az önkormányzatnak. A megyei önkormányzat az idegenforgalom értékalapú fejlesztése mellett elkötelezett, ezért kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a Duna-Gerecse Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft. részére a biztosított pályázati önerőn túl - annak szükségessége esetén – törzsbetét arányos támogatást tudjon biztosítani.

A kitüntető díjak rendszerének megtartásával továbbra is törekszik elismerni a magas szintű szakmai tevékenységet a megyében.

A megyei önkormányzat - őrizve karitatív elkötelezettségét - a jövőben is működtetni kívánja az Adománygyűjtő Alapot.

A megyei önkormányzat a sportot elsősorban nem tömegszórakoztatási eszköznek, hanem a megye polgárainak egészségét védő-megőrző *testedzésnek* tekinti. Anyagi lehetőségeinek függvényében továbbra is támogatni kívánja a megyei szintű sporteseményeket, sportszervezeteket. A megyei önkormányzat a szabadidő- és a diáksport, az utánpótlás-

nevelés pénzügyi feltételeinek javításához szükségszerűnek tartja a szponzori kör felkutatását, bővítését. Ehhez szorgalmazza a közgyűlés tagjainak aktív szerepvállalását.

A marketing, kommunikáció, PR tevékenységhez is kapcsolódóan

- a testületi munka nyilvánosságát biztosítva a jegyzőkönyvek, a közgyűlési előterjesztések, a Hivatalos Közlöny lapszámai a jövőben is közzétételre kerülnek a honlapon.
- továbbra is korszerű számítástechnikai eszközök rendelkezésre bocsátásával, használatuk biztosításával segíti a képviselők munkáját.
- elengedhetetlen feladatának tartja a hatályos önkormányzati rendeletek vizsgálatát, aktualizálását, és - egységes szerkezetű - közzétételét a honlapon.
- A testület munkáját a korszerű technikai eszközök jelenléte segíti (elektronikus szavazatszámoló-rendszer, testületi határozatok kivetítése – alkalmas a módosító javaslatok azonnali szemléltetésére -, előterjesztések szemléltetése power-pointos kivetítéssel)

Mindez a bizottság tagjaitól és a megyei önkormányzati hivatal köztisztviselőitől nagyfokú rugalmasságot és aktív alkalmazkodást, kezdeményezőbb szerepvállalást kíván. Kiemelten fontos az elhivatottság további erősítése, a precíz munkavégzés megkövetelése.

Szükséges az is, hogy a bizottsági struktúra a megyei önkormányzati feladatok rendszeréhez igazodjon. Nélkülözhetetlen azonban az is, hogy az önkormányzati hivatal köztisztviselői ismereteik állandó megújításával, az élethosszig történő tanulással legyenek képesek az önkormányzati ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok maradéktalan, színvonalas ellátására.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, fogadja el a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2014-ig szóló gazdasági és fejlesztési programját.

Tatabánya, 2013-04-15

Popovics György

Határozati javaslat

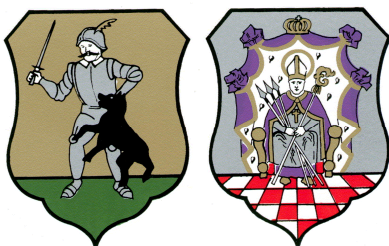
A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2014-ig szóló, a megváltozott feladatokhoz igazodó gazdasági programját, fejlesztési tervét a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: a közgyűlés, a közgyűlés bizottságai, a közgyűlés elnöke, alelnöke, és a főjegyző

Hivatali végrehajtásért felelős: a Hivatal valamennyi munkatársa

Melléklet

A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT 2014 – IG SZÓLÓ GAZDASÁGI PROGRAMJA, FEJLESZTÉSI TERVE

Költségvetési gazdálkodás

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése, ebből finanszírozza és látja el törvényben meghatározott *kötelező*, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető *önként vállalt* feladatait. A megyei önkormányzat költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

A 2013. január 1.-től működő *feladatfinanszírozási rendszer* keretében az Országgyűlés a helyi önkormányzatok *kötelezően ellátandó* feladatainak ellátását - felhasználási kötöttséggel járó - feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához támogatást biztosít. Az *egyéb* feladatainak ellátásához felhasználási kötöttséggel járó, vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat. A feladathoz kötött támogatást a megyei önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja.

Az *önként vállalt feladatok pénzügyi forrása* elsősorban a saját bevétel, illetve az előző év pénzmaradványa lehet.

Az önkormányzat *gazdálkodásának biztonságáért* a közgyűlés, a *gazdálkodás szabályszerűségéért* az elnök a felelős.

A megyei önkormányzat költségvetésében hitel felvételét igénylő működési hiány a jövőben sem nem tervezhető.

Mivel a megyei önkormányzat hitel felvételét a jövőben sem tervezi, a felelős, és pénzügyileg megalapozott, kockázatmentes gazdálkodás követelményeinek szellemében a következő években adósságot keletkeztető ügyletre irányuló kötelezettséget és kezességet nem tud, és nem is kíván vállalni.

Vagyongazdálkodás

A megyei önkormányzat vagyonának rendeltetése a közérdek szolgálata. A megyei önkormányzat vagyona a **nemzeti vagyon** részét képezi. Az önkormányzat vagyona **törzsvagyon** vagy **üzleti** vagyon lehet. Az üzleti vagyonba az önkormányzati tulajdonban lévő *forgalomképes* vagyontárgyak tartoznak. A kötelező önkormányzati feladatkör ellátását szolgáló forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak alkotják a megyei önkormányzat *törzsvagyonát*. Az önként vállalt feladatok céljára vagyonfelhasználásra a jövőben is csak akkor kerülhet sor, ha a vagyonfelhasználás nem veszélyezteti a helyi önkormányzat kötelező közszolgáltatási feladatainak ellátását.

A jelenlegi vagyoni állomány megfelelő szinten biztosítja jelenlegi feladataink ellátását. Jelentős vagyongyarapítási szándékaink nincsenek, hagyományos vagyongazdálkodásra a meglévő vagyonunk összetétele és mértéke miatt nem alkalmas. Jelen helyzetünkben – az elmúlt évhez hasonlóan - csak a meglévő vagyon takarékos üzemeltetése, és a vagyon állagának és értékének megőrzése lehet reális **vagyongazdálkodási stratégiánk**. A vagyongazdálkodás részletes, és hosszú távra meghatározott szabályait **vagyongazdálkodási rendeletünk** tartalmazza.

Idegenforgalom

A Komárom – Esztergom Megyei Közgyűlés 2009-ben fogadta el azt a megyei turisztikai stratégiát, amely dokumentum 2015-ig vázol fel középtávú turisztikai és idegenforgalmi jövőképet. Azonban a 2012. évi közigazgatási reform, a közigazgatás teljes átalakítása nagymértékben megváltoztatta a megyei önkormányzatok feladat és hatáskörét, tulajdonviszonyait. A korábbi kötelező feladatok hangsúlyosan a terület és vidékfejlesztésre helyeződtek át.

A megyei önkormányzat 2011 augusztusában Duna- Gerecse néven, térségi szintű Turisztikai Nonprofit Kft-t (továbbiakban: TDM) alapított a Tata és Környéke Turisztikai Egyesülettel és a Komáromi Turisztikai Egyesülettel együtt. A 2009-es turisztikai stratégiában megfogalmazott programok, valamint a törvény által a megyei önkormányzatok számára előírt kötelező feladatok, - úm. az idegenforgalom területi érdekeinek összehangolása az országos érdekekkel, azok bemutatása és propagálása, az idegenforgalom helyi fejlesztésének összehangolásával kapcsolatos szakmai munka - e TDM szervezet feladatai között is meghatározó súllyal bír.

A TDM 2014-ig szóló feladatai:

- mobil turistavonalak kiépítése,
- turizmus kedvezménykártya bevezetése,
- marketing tevékenység fejlesztése, hatékonyságának növelése,
- vendégéjszakák legalább 20%-os növelése,
- rendezvény infrastruktúra beszerzése, bérbeadása.

A jelenleg Tatára és Komáromra fókuszáló szemlélet és gyakorlat térbeli széthúzása szükséges lesz. A megyénkben működő további TDM szervezetek csatlakozásával az egész megyére kiterjedhetne az idegenforgalmi és turisztikai tevékenység.

Egyházi kapcsolatok

A megyei önkormányzat továbbra is törekszik a kiegyensúlyozott együttműködésre a történelmi egyházakkal.

A korábbi években megrendezésre került egyházi konferenciák újra szervezése szükséges lenne. Egyrészt teret adna az aktuális témákról folytatott eszmecseréknek, másrészt felfrissítené kapcsolatunkat a megyében működő történelmi egyházakkal és felekezetekkel.

Nemzetközi kapcsolatok

A nemzetközi kapcsolatrendszerünk kiegyensúlyozottan, jól működik. Meglévő kapcsolataink az elmúlt években bővültek, elmélyültek és új területekre is kiterjedtek. A megállapodással alátámasztott kapcsolataink alakulását a közgyűlés évente áttekinti, meghatározva az aktuális feladatokat. A határon átnyúló együttműködés fontos területének tartjuk a több országot érintő ún. eurorégiók működését, a tartalmi elemek kibontakoztatását.

Partner kapcsolataink főbb területei: az oktatás, a kultúra, az idegenforgalom és a sport, de ezeket, a kapcsolatokat a gazdasági együttműködés tekintetében is mélyíteniünk kell (gazdasági kamarák kapcsolata kialakításának segítése, a gazdasági diplomácia lehetőségeinek fejlesztése stb.). Továbbra is hangsúlyt kívánunk helyezni a közös rendezvényekre (szervezetek találkozó, vásárokon való részvétel stb.)

Nemzetközi szervezetekben való tagságunk háttérbe szorult az utóbbi időkben, az Európai Régiók Gyűlése (ARE) szervezetből költségtakarékossági okokból a tavalyi évben kiléptünk.

A határon átnyúló nemzetközi kapcsolatok minél szélesebb körű és hatékony kihasználása érdekében 2011-ben Rába- Duna-Vág néven gazdasági együttműködési társulást (EGTC) hoztunk létre Győr – Moson – Sopron megyével. Eredeti szándékunknak megfelelően szeretnénk az együttműködésbe bevonni a szlovákiai Nyitra megyét is, mint szomszéd megyét.

Az EGTC Közgyűlése a 2012. március 27-én, Nagyszombatban tartott 4. ülésén, az V./2013

(3.27) számú közgyűlési határozatával fogadta el a Rába- Duna- Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Együtműködési Csoportosulás pénzügyi és munkatervét a 2013. január1-2013-december 31 időtartamra..

A munkaterv értelmében az alábbi gazdasági prioritásokat tűzte ki a Csoportosulás az elkövetkező időszakra:

1. Az EGTC határon átnyúló fejlesztési stratégiájának és koncepciójának kidolgozására- a júniusban elkészült Helyzetfeltáró értékelő jelentés alapján kidolgozásra kerül az EGTC határon átnyúló fejlesztési stratégiája. Jelenleg folyamatban van a stratégia elkészítése, melyet a Határ menti Innovációs Kft. (Szent László út 162, Budapest 1131) készít szoros együttműködésben az EGTC titkárságával. Az elkészült stratégia alapján az EGTC olyan pályázatokat valósíthat meg, melyek az alapító megyék gazdasági fellendülését szolgálják.
2. Az Alapszabály VIII. cikkely 5 pontja szakmai biztosságok létrehozását indítványozza az egyes kulcstémakörökre (mezőgazdaság, autóipari klaszterek, stb). A létrehozott szakmai biztosságok szintén szerepet fognak kapni a megye gazdasági programjában.
3. A három alapító megye megszólításával és közreműködésével „ projektötletek(projekttár)” kialakítása, melyek a következő pályázati felhívásokban határon átnyúló projektekké fejleszthetők
4. A hatékonyságot növelendő, Nyitra megye bevonása mindenképpen szükséges az EGTC szakmai munkájába, ezzel együtt tájékoztatásuk az eddig elért eredményekről.
5. Szakmai fórumok szervezése az alapító megyék részére a 2014-2020 programozási időszak újdonságairól, magyarországi, szlovákiai és EU- s szakértők részvételével. A Csoportosulás fontos szakmai háttérrel tud biztosítani a megye gazdasági céljainak eléréséhez.
6. A Csoportosulás saját integrált területi beruházásának előkészítése és lebonyolítása.
7. A Rába – Duna- Vág EGTC Csongrád megye sikeres partnereként vesz részt egy Visegrádi Alapból finanszírozott pályázatban, melynek keretében 2013.április 26-28 között 10 fő részvételét biztosítja Szegeden a V4-ek területfejlesztési témákkal foglalkozó konferenciáján.

Nemzetiségi önkormányzatok

Részben törvényből adódó feladatunk is a 2011. januárjában megalakult 3 területi (megyei) nemzetiségi önkormányzat munkájának segítése és a testületi működés feltételeinek a biztosítása. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény értelmében a megyei önkormányzat megállapodás alapján biztosítja három megyei nemzetiségi önkormányzat működési feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A nemzetiségekkel történő együttműködésnek megvannak a már hagyományos formái, a Komárom-Esztergom Megyei Nemzetiségi Gyermektalálkozó, a Komárom Esztergom Megyei Nemzetiségi Találkozó felnőtt együttesek számára és a Nemzetiségek Napja.

Célunk, hogy pályázati lehetőségeken keresztül anyagi segítséget is nyújtsunk a nemzetiségi szerveződések hagyományörző, kulturális tevékenységéhez.

2011 februárjában a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés az Esztergom-Budapest Főegyházmegye roma pasztorizációval foglalkozó segédpüspökének kezdeményezésére díjat alapított, melyet a megyénkből származó Vályi Istvánról neveztünk el. A díj a hátrányos helyzetű roma gyermekekkel, diákokkal és felnőttekkel foglalkozó pedagógusok, továbbá az oktatás, nevelés és közösségszervezés területén tevékenykedők elismerését szolgálja, akik munkájukkal a közösségek fejlődését, vagy az érintettek életpályájának előmenetelét segítették, illetve konfliktusokat oldottak meg, vagy az érintettek érdekében rendhagyó programokat bonyolítottak le.

Továbbra is segíteni kívánjuk a sokszínűség megtartását, erősítését, az együttműködést a nemzetiségek választott helyi testületeivel és megyei önkormányzataival, civil szervezeteivel.

Sport

Az egészséges életmód nélkülözhetetlen feltétele a sport, annak anyagi támogatása, a lehetőségek feltárása és szélesítése. A versenysporton kívül a diáksportra, illetve az emberek mindennapjait kísérő hasznos kikapcsolódásra, a szabadidősportra is figyelemmel vagyunk. Igyekszünk kielégíteni azokat az igényeket, amelyeket a testmozgásra vágyók, a sport iránt elkötelezettek jeleznek.

Sportszervezési feladataink körében anyagilag is segítjük a területünkön tevékenykedő sportszövetségek (KEM SZÖSZ, KEM DST és a sportági szakszövetségek) működését, programjaik megvalósítását. Lehetőségeinkhez mérten részt veszünk a nemzetközi sportkapcsolatokban, közreműködünk a sport népszerűsítésében. Részt veszünk a megyei kerékpárutak kijelölésében, kiépítésében, és népszerűsítésében.

Környezetvédelem

A megyei önkormányzatok számára környezetvédelmi feladatokat a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: törvény) egyes rendelkezései állapítanak meg. A törvény alapján a megyei önkormányzat előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, kezdeményezheti azok megalkotását, állást foglal a települési önkormányzatok környezetvédelmet érintő rendeleteinek tervezetével kapcsolatban, illetve kezdeményezheti települési önkormányzati környezetvédelmi társulások létrehozását is.

Legfőbb feladata azonban a megyei környezetvédelmi program elkészítése, amelyet a törvény 46. § (2) bekezdésének a.) pontja írja elő. A törvény 48/B. § (1) bekezdése alapján a megyei környezetvédelmi program átfogó környezetvédelmi tervnek minősül. A jelenleg hatályban lévő Komárom-Esztergom megyei környezetvédelmi program időtávja 2005-2008. Hatályban tartása áthidaló intézkedés volt, tekintettel arra, hogy nem volt forrás új készítésére. A környezetvédelmi program meghatározott időre szól és igazodik az országos terv időtávjához. Az országos terv a 2009-2014-es időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program, amelyet az országgyűlés a 96/2009.(XII.09.) OGY határozattal fogadott el. A törvény 48/B. § (4) bekezdése alapján a területi környezetvédelmi programot szükség szerint, de legalább a Program megújítását, illetve felülvizsgálatát követően felül kell vizsgálni. A törvény 48/A. §

(2) bekezdés a.) pontja előírja, hogy a tervezés során az alacsonyabb területi szintű környezetvédelmi tervet a magasabb területi szintű környezetvédelmi tervekkel össze kell hangolni. Tekintettel, hogy az új EU-s költségvetési időszak eljöttével a 2015-2020 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Környezetvédelmi Program (a továbbiakban: NKP) elkészítése is időszerűvé vált, szükséges a megyei környezetvédelmi program megújítása is.

Az új környezetvédelmi program elkészítését különösen indokolja, hogy gőzerővel folyik a 2014-2020-as EU-s költségvetési időszakra való felkészülés, ennek keretében pedig az új megyei területfejlesztési koncepció készítése. A fentiekben hivatkozott törvény 48/B. § (3.) bekezdése előírja, hogy a területi (megyei) környezetvédelmi programokban foglaltakat az adott területi szint fejlesztési koncepciójának és rendezési, valamint fejlesztéspolitikai terveinek kidolgozása, a döntéshozatal és a végrehajtás, továbbá az adott területre vonatkozó ágazati tervezés során érvényre kell juttatni. Annak érdekében, hogy az új környezetvédelmi programban megfogalmazott célok a megyei területfejlesztési programba is bekerüljenek fontos az új környezetvédelmi program minél gyorsabb elkészítése. Az új megyei környezetvédelmi program elkészítésekor kiemelt figyelmet fordítunk az uniós és hazai irányelvekre, stratégiákra, területfejlesztési tervezésben megjelenő környezetvédelmi célokra, prioritásokra, stratégiai irányokra, annak érdekében, hogy az új NKP – hez történő igazítás a lehető legkisebb átalakításokat eredményezze a program struktúrájában, akcióprogramjaiban. A helyzetfeltáráshoz kapcsolódóan a korábbi megyei környezetvédelmi program értékelését, hasznosságát is elvégezzük, annak érdekében, hogy megtudhassuk, hogy mely célkitűzések, intézkedések valósultak meg és melyek nem és azok további megvalósítása indokolt-e, illetve, hogy mely elmaradt intézkedés átvezetése indokolt az új környezetvédelmi programba.

Az új környezetvédelmi program tervezett időtávja és tematikája:

- A program időtávja: 2014-2020
- A program munkarészei:
 - Tervezési környezet vizsgálata
 - Vizsgálat, helyzetértékelés
 - Program

A véglegesített új megyei környezetvédelmi program 2014. március 15.-re készül el. Amennyiben második forduló tárgyalására is sor kerül, akkor ez a határidő 2014. április 15-re változik. A program menedzselését a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) végzi. Ennek keretében a Hivatal ellátja a tervezőkkel való kapcsolattartás és a program társadalmassítása során felmerülő feladatokat. A környezetvédelmi program elfogadását követően megküldésre kerül valamennyi érintett számára. Ezt követően kerül kidolgozásra a program megvalósításának szervezeti és időbeli ütemezése, illetve a megvalósítás koordinációjának módja.

2013. októberében közmeghallgatás keretében kívánunk egyeztetni, párbeszédet folytatni a környezetvédelemben érdekelt magánszemélyekkel, társadalmi szervezetekkel, gazdasági szereplőkkel.

Vidékfejlesztés

A kormány elfogadta a Nemzeti Vidékstratégiát (NVS), melynek célja, hogy Magyarország vidéki térségeinek nagy részén érvényesülő kedvezőtlen folyamatokat megfordítva, a fenntarthatóságot, az életképes agrár- és élelmiszer-termelést és a vidéki élet értékeit középpontba állító jövőkép alapján kijelölje az ország vidékpolitikájának célkitűzéseit, alapelveit, valamint az azok elérését biztosító programok és intézkedések végrehajtási kereteit.

A Nemzeti Vidékstratégia főbb céljai:

Tájaink természeti értékeinek, erőforrásainak megőrzése: a talaj termékenységének, a vízbázisok tisztaságának megőrzése, a tájak, az élővilág sokféleségének fenntartása, az erdők és egyéb fontos ökoszisztémák, az ökológiai egyensúly védelme, a környezetbiztonság növelése, ami egyúttal az egészséges és jó minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek biztosításának is feltétele.

Sokszínű és életképes agrártermelés: az agrár- és élelmiszergazdaság életképességének növelése, piaci pozícióinak javítása, a növénytermesztés és az állattartás egyensúlyának helyreállítása; a tájfenntartást és az erőforrások megőrzését biztosító, a hazai és a helyi biológiai alapokra támaszkodó gazdálkodás – kiemelten az ökológiai gazdálkodás – térnyerésének elősegítése; az ágazat foglalkoztatási szerepvállalásának növelése; a nemzeti földtulajdonlás védelme, az életképes gazdálkodást biztosító föld- és birtokpolitika megvalósítása; az alulról szerveződő együttműködések ösztönzése.

Élelmiszer- és élelmiszer-biztonság: az élelmiszerek jó minőségére és sokféleségére törekvő, a hazai és a helyi alapanyagokra támaszkodó, fenntartható, a környezeti szempontokat szem előtt tartó, jó minőségű és elegendő – az exportunkat is szolgáló – élelmiszert előállító élelmiszer-termelés; a bel- és külpiazi jelenlét növelése, a magyar élelmiszer presztízsének javítása, a „magyar termék” márkajelzésnek a jó minőség szinonimájaként való elismertetése.

A vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése: a vidéki térségek, települések – kiemelten a falvak és a tanyák – gazdasági létalapjának megerősítése, újjászervezése, a vidéki gazdaság több lábra állítása, mindezzel a megélhetés biztosítása, a munkahelyek megőrzése és a foglalkoztatás növelése.

A vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása: a vidékről történő elvándorlás megállítása, a fiatalok számára a helyben maradásra, a hazatérésre ösztönző feltételek kialakítása, képzett, világlátott fiatalok vidékre költözésének segítése, a gazdálkodás és a vidéki élet vállalásával összekötött gyerekvállalás segítségével a demográfiai egyensúly helyreállítása.

A megyei önkormányzat számára vidékfejlesztési feladatokat Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése állapít meg. A megyei önkormányzat vidékfejlesztési feladatait nevesíti továbbá a 2014–2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III. 8.) Kormányhatározat is, amely a vidékfejlesztési kapacitások megerősítését irányozza elő. E kormányhatározat arról is rendelkezik, hogy 2013. őszéig a kormány és a megyei önkormányzatok között, a 2014–2020 közötti időszak uniós finanszírozású fejlesztési programjának a megyei területfejlesztési programokat érvényesítő végrehajtása érdekében stratégiai megállapodás

jön létre. Ennek alapján a megyei önkormányzatok a következő EU-s költségvetési ciklusban meghatározó szerepet fognak betölteni a vidékfejlesztés területén. A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat fentiek figyelembevételével a 2013. június 30-ig (Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció elfogadásának függvényében) elfogadásra kerülő területfejlesztési koncepciójában és az azután elkészítendő területfejlesztési programjában is fontos szerepet szán a vidékfejlesztésnek. Ezért a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat által létrehozott Megyei Terület-és Vidékfejlesztési Kollégium a tervezés során a vidékről érkező javaslatok és vélemények megvitatására, szintetizálására, társadalmasítására illetve azok megyei fejlesztési tervezési dokumentumokba történő beépítésére térségi tematikus műhelyeket illetve agrár-és vidékfejlesztési szakbizottságot működtet. Az országos vidékpolitikai tervezés aktív szereplőjeként a megyei önkormányzat több munkacsoport mellett a 2007-2013-as-as Darányi Ignác Terv, Új Magyarország Vidékfejlesztési Program lefolyását felügyelő monitoring bizottságnak is tagja. A megyei önkormányzat a 2014-2020-as költségvetési időszakában továbbra is részt kíván venni a monitoring bizottság munkájában, hogy közvetíteni tudja a vidékfejlesztést érintő területeken működő pályázók véleményét, képviselve érdekeiket. E mellett a megyei önkormányzat fontos szerepet tulajdonít az érdekképviseleti szervek, köztük az Agrárkamarával való együttműködés további erősítésének.

A megyei önkormányzat még szorosabbra kívánja fűzni a kapcsolatot a területén működő LEADER Helyi Akciócsoportokkal (HACS). Részt kíván venni a HACS –o k Helyi Vidékfejlesztési Stratégiáinak (HVS) megalkotásában, segítve azok illeszkedését a vidékfejlesztést is magában foglaló megyei területfejlesztési programokhoz. A megyei önkormányzat elkötelezett abban is, hogy a megyében működő HACS - ok HVS - einek és egyéb fejlesztési stratégiáinak összehangolásában, koordinálásában is részt vegyen, annak érdekében, hogy a HACS - ok területén megvalósuló fejlesztések ne álljanak meg a HACS - ok határainál, hanem akár más HACS - ok fejlesztéseivel is illeszkedjenek, szintetizálva a hatásindikátorokat és egyfajta szinergiahatást érjenek el.

A megyei önkormányzatok vidékfejlesztési feladatai között meghatározó még a megyében előforduló falusi turizmus szervezésével, koordinációjával kapcsolatos feladatok ellátása. A falusi turizmus a szabadidőnek a megismerés szándékától motivált, rekreációs vagy rehabilitációs célú eltöltése falusi környezetben, a turizmus egy sajátos formája. A falusi turizmust a falusi vendéglátás szolgáltatásai teszik lehetővé. A falusi turizmus területén a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat jelentős értékekkel bír, ezért különösen fontos e terület fejlesztése. Ennek érdekében a megyei önkormányzat a falusi turizmus területén működő érdekképviseleti szervekkel (pl: Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége), önkormányzatokkal, LEADER HACS - okkal és a Duna –Gerecse Közhasznú Nonprofit Kft elnevezésű TDM szervezettel egyeztetve közös programok és projektek megvalósítását tervezi.

Területrendezés

A közgyűlés 2011. decemberében fogadta el a megyei területrendezési tervet, és 2013. februárjában véleményezte az Országos Területrendezési Terv törvény módosítási javaslatát. A törvényi követelmények változásának függvényében – a törvényjavaslatban megfogalmazottak szerint 2016. év végéig - szükség lehet a megyei terv felülvizsgálatára.

A rendezési terv végrehajtására elfogadott intézkedéssorozat számos feladatot ró az önkormányzati és a hivatali szervezetre, melyeket a megyebeli településekkel szoros együttműködésben kell megvalósítanunk:

- a települések gazdasági területkínálatának, a rozsdaterületeknek és a zöldmezős fejlesztésre területrendezési tervekben már kijelölt, de fejlesztés alatt nem álló területeknek a felmérése, a telítődés ütemének és a potenciális kínálatnak figyelemmel kísérése, a településsoros, kistérségi és a megyei összesített adatállomány folyamatos karbantartása és közzététele,
- a települések lakóterület-kínálatának nagyságrendjét, összetételét, a kiépülés ütemét vizsgáló adatállomány létrehozása és karbantartása, a településsoros, kistérségi és a megyei összesített adatállomány közzététele,
- a településhálózati csomópont térségére az érintett településekkel együttműködve struktúra terv készítése és eredményeinek a településrendezési tervekbe való beépülésének követése, amely az érintett térség településeinek fejlesztési és rendezési feladatait összehangolja és az érintettek érdekeinek megfelelően programozza azt. Ennek során összehangolódnak az egyes települések ingatlankínálatai, közlekedéshálózati és infrastrukturális fejlesztései.
- a Duna-menti területre komplex térségfejlesztési program készítése a magyarországi terület települései mellett a szomszédos szlovákiai megyék szerveit (településeit, térségeit) is bevonva.
- kistérségi összefogásban készítendő integrált települési vízrendezési program, intézkedési terv és végrehajtási ütemterv kidolgozása;
- kezdeményezzük, és az érintett kistérségekkel, településekkel, valamint a szomszédos szlovákiai megyékkel közösen közreműködünk a Duna menti térség integrált fejlesztési programjának elkészítésében.

Az integrált fejlesztési programban a következő szempontokat kiemelten kell kezelni:

- a két új tervezett Duna híd megvalósítása, Esztergomnál vasúti és közúti kapcsolat közös műtárgyon történő vezetése, kapcsolódó közlekedési rendszerek fejlesztése;
- a Duna menti közlekedési rendszerek (közút, vasút, vízi út) integrált megújítása, tekintettel a térség gazdasági területeinek megújítására, a turizmusfejlesztésre, a települések élhetőségére, a tájképi-természeti értékekre és hosszú távú fenntarthatóságra, a Duna menti települések árvízvédelmével összehangoltan;
- a térséget érintő három előkészítés alatt álló, világörökség-várományos területének összehangolt védelme, turisztikai hasznosítása, a világörökségi területté váláshoz szükséges települési feladatok;

- a Duna, mint nemzetközi jelentőségű ökológiai folyosó védelme és fejlesztése, a Duna menti természetes és természet közeli élőhelyek, a még kiépítetlen ökológiai fejlesztésre alkalmas területek és az ezek fenntartásához, fejlesztéséhez, a dunai szigetek ökológiai és ökoturisztikai célú táj-rehabilitációjához szükséges feladatok, a Duna azon természetes partszakaszainak lehatárolása, amelyek megőrzése táj- és természetvédelmi szempontból térségi érdek;
- a Duna menti főút megváltozó szerepével együtt a Duna és az út közötti területek fejlesztési irányai, figyelembe véve a gazdasági struktúraváltásnak a települések fejlődésére gyakorolt hatását, a barnamezős iparterületek környezetkímélő rehabilitációjával, területkímélő, hatékony újrahasznosításával összefüggő feladatok ;
- a település-rehabilitáció célterületeinek meghatározása, kiemelten kezelve a települések és a Duna kapcsolatának újrafogalmazásának kérdését, lehetőségeit, konfliktusait, a rendelkezésre álló nagy kiterjedésű hétvégi házas üdülő területek korszerűsítését és jövőbeli funkcionális fejlesztése irányainak meghatározását, a településkép és a tájkép egységének megőrzését;
- a mezőgazdasági területeken a természeti adottságokhoz igazodó, a természeti értékeket, tájkaraktert megőrző több funkciójú tájgazdálkodás feltételeinek megteremtése, a borvidéki területeken a szőlőterületek megőrzése, a borászat, a helyi borpalackozás és borturizmus fejlesztése;
- az egyes települések turisztikai-üdülési hagyományaihoz, a táji és területi adottságaihoz igazodó turisztikai kínálat térségi összehangolása, rendszerbe szervezése,
- a Dunát érő környezetszennyezések felmérése és azok mérséklésére, vagy elhárítására vonatkozó feladatok, a Bős-Nagymarosi vízlépcső építési munkáival összefüggően roncsolt területek táj-rehabilitációjának és újrahasznosításának feladatai.
- megvalósíthatósági tanulmányok kidolgozását kezdeményezzük a megye vasúthálózatai hiányosságainak megszüntetése érdekében, kiemelten:
 - Az Oroszlány-Mór közötti hiányzó vonalszakasz kiépítése, mely nem csupán Oroszlány számára kiemelt fontosságú, de egyúttal a Tatabánya és Székesfehérvár közötti vasúti összeköttetés megteremtésére is alkalmas lenne;
 - Esztergom – Párkány közötti vasúti kapcsolat helyreállítása;
 - Az Esztergom-kertváros és Almásfüzitő közötti vasút korszerű elővárosi vasúttá fejlesztése illetve a
 - Duna menti nagyvállalatokat kiszolgáló tehervasútként történő korszerűsítése, továbbvezetése a nagyobb városok közötti kapcsolat biztosítása érdekében.
 - A vasúti mellékvonalak korszerűsítése a teherszállítás újraélesztése érdekében.

Örökségvédelem

A magyarság nemzeti kulturális öröksége igen jelentős értéket képvisel európai és világviszonylatban is, amely a hagyományalapú társadalom megvalósítása szempontjából igen lényeges. Mivel az örökségi értékek elsősorban materiális természetűek és helyhez kötöttek,

és mivel a térségi versenyképességnek, más néven területi tőkének a kulturális örökség az egyik legfontosabb komponense, az örökségvédelmi szempontokat elsősorban a területfejlesztésbe, a területi tervezésbe lehet és kell integrálni.

Megyénk igen gazdag épített értékekben, azonban ezt a területi tőkét még nem ismerjük és hasznosítjuk kellőképpen. Komárom-Esztergom megye műemlékeiről szólva az ország más vidékén élőknek – esetenként a helybélieknek is - csak az esztergomi bazilika, a komáromi erőd, esetleg a tatai vár jut eszükbe. Sokszínű, nemzetiségekhez is kötődő népi építészetünk, ipari műemlékeink, római kori örökségünk felfedezésre, hasznosításra vár.

A megyei önkormányzat lehetőségei:

1. A területfejlesztési tervezés során az érintett települések, civil és vállalkozási szféra szereplők bevonásával a világörökség várományos helyszínek (limes; komáromi erődök; "Dunakanyar kultúrtáj") adottságaira építve komplex védelmi-hasznosítási programok kidolgozása. A világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény szerint a világörökségi területek kezelési tervének egyeztetésébe, kialakításába az érintett helyi önkormányzatokat be kell vonni. Ez lehetőséget biztosít számunkra, hogy a megyei területfejlesztési koncepcióban megjelenített programokat a kezelési tervekben országos szinten is megjelenítsük.

2. A helyi építészeti értékvédelemben részesülő objektumok kataszterének elkészítése.

Feladat:

- A helyi értékvédelem módszereinek, jó gyakorlatainak felmérése, értékelése a helyi rendeletek tükrében (HÉSZ és önálló önkormányzati értékvédelmi rendeletek)
- A települési önkormányzatok segítségével a jelenlegi helyi értékvédelmi lista aktualizálása;

3. Ismeretterjesztés, figyelemfelhívás a lakosság felé.

Területfejlesztés

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény módosításával a megyei önkormányzatok legfontosabb feladata a megye fejlesztéspolitikájának kialakítása, a területrendezés, terület - és vidékfejlesztés tudatos tervezésével, koordinációjával a megye társadalmi és gazdasági fejlődésének elősegítése.

Az önkormányzat az új feladatok tekintetében elkötelezett és ennek érdekében felülvizsgálja eddigi együttműködéseit, azok szélesítését, kialakította az új feladatokhoz igazodó szervezetét és hivatalát, költségvetését e tevékenységekre tekintettel határozza meg.

2012-ben az új feladatokhoz kapcsolódóan a közgyűlés külön bizottságokhoz rendelte a területi tervezés és a fejlesztési feladatok figyelemmel kísérését, megújította a korábban a megyei területfejlesztési tanács által létrehozott Szigetköz – Felső-Duna mente Térségi Fejlesztési Tanácsot a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzattal, és a Velencei-tó – Vértes – Váli-völgy Térségi Fejlesztési Tanácsot a Fejér Megyei Önkormányzattal. A két testület fontos szerepet tölt be a megyehatáron átnyúló fejlesztések összehangolásában,

megvalósításában. A térségi együttműködés a határon átnyúlóan is új lendületet kapott, hiszen a Rába - Duna-Vág EGTC keretében a megyei önkormányzat az eddigieknél hatékonyabban tudja képviselni, szervezni a 2014-2020 közötti időszakra jutó uniós forrásokra irányuló kezdeményezéseket.

Az intézményrendszerben három új egyeztetési szint is megjelent, a területfejlesztésért felelős tárcákkal az országos tervezés kapcsán alakult ki folyamatos információ csere és közös tervezési munka, régiós szinten létrejött a regionális területfejlesztési konzultációs fórum a Közép-Dunántúlt alkotó másik két megyei önkormányzat elnökeinek részt vételével. A megyei jogú város és a megye terület –és településfejlesztési tevékenységének egyeztetésére pedig megalakult a megyei konzultációs fórum.

A megyei tervezéssel párhuzamosan zajlik az Országos Területfejlesztési és Fejlesztési Koncepció készítése, az operatív programok kidolgozása és ezekre épülően a Partnerségi Megállapodás kidolgozása, amely kereteket ad a 2014-2020 közötti időszakra szóló uniós források felhasználásának. A megyei önkormányzat és hivatala aktívan részt vesz az országos tervek véleményezésében, a megyei érdekek érvényre juttatásában.

Az együttműködések a gazdasági érdekképviselőkkel napjainkra, az új feladatok tükrében, szintén átalakulóban vannak. A párbeszéd elengedhetetlen ahhoz, hogy a megye és abban a megyei önkormányzat is jól pozicionálja magát, a gazdaság szereplői és az önkormányzatok közösen gondolják végig szándékaikat, és a jövőépítés állomásait, igényeiket egymással szemben. A megyei önkormányzat következetesen halad ezen az úton.

2012. nyarán intenzív kapcsolatfelvétel kezdődött a megye települési önkormányzataival, gazdasági szereplőivel, a közsféra intézményeivel, a civil szervezetekkel a megye társadalmi, gazdasági helyzetének feltérképezésére, majd 2012. szeptemberében megkezdődött a megyei területfejlesztési koncepció megalkotása, amely 2030-ig jelöli ki a megye jövőképét és fejlesztési irányait.

Az önkormányzat felismerte, hogy

1. Az elkövetkező években bizonytalanabb külső társadalmi-gazdasági környezet várható.
2. A megyének és a településeknek a jogszabályi környezet mélyreható, folyamatos változásával kell együtt élnie.
3. A megye társadalmi, gazdasági és térszerkezete egyaránt igen jelentős mértékben átalakult, döntően kedvező irányúak a változások, ugyanakkor a megye gazdasága kiszolgáltatott a globális piac nagymértékű ingadozásainak.
4. A kedvező pozíciójú megyéknek, mint Komárom-Esztergom megye is, fel kell készülnie arra, hogy a korábbinál kevesebb „vissza nem térítendő” támogatásra, és egyre inkább saját erőforrásaikra és a külső és belső piaci folyamatokra kell, hogy alapozzák jövőjüket
5. Az egyre csökkenő források hatékony felhasználása halaszthatatlanná teszi azok térbeli koncentrációját, a markáns, prioritások, irányok melletti kiállást.

Az önkormányzat a felismerésből fakadóan úgy döntött, hogy széles körű társadalmasítással, partnerségben dolgoztatja ki a megyei/területi terveket, és ehhez újabb együttműködési platformokat nyit. Csak közösen kialakított tervek tudnak társadalmi elfogadást nyerni, ezáltal

megvalósulni. 2012. októberében elfogadta az un. Partnerségi Tervet, és végrehajtásának első állomásaként 2012. novemberében megalakította a 19 tagú megyei terület-és vidékfejlesztési kollégiumot, amely a közgyűlés tanácsadó, véleményező szerve.

A koncepció helyzetértékelő munkarésze 2012. novemberében került elfogadásra, majd decemberében már a lehetséges fejlesztési irányokról is tárgyaltak a képviselők.

A tervezésen és az együttműködések szélesítésén túl a megyei önkormányzat hivatala megkezdte a területfejlesztési projektek gyűjtését, a nagyprojektek elkülönítését is. Emellett megkezdődött a megyei területfejlesztési tanácstól megörökölt támogatási szerződésállomány felülvizsgálata, a záró ellenőrzések lefolytatása, és a szerződések lezárásához kapcsolódó döntések előkészítése, illetve meghozatala.

A tervezési és kapcsolatépítési tevékenység a médiákban, fórumokon, a megyei önkormányzat honlapján is bemutatásra került.

A közgyűlés döntött arról is, hogy kiszélesíti az általa működtetett települési pályázat alap pályázható tevékenységeinek körét, felvéve ezek közé a kisebb fejlesztésekhez nyújtott támogatást is, ha csekély mértékben is, de „pótolva” a hazai területfejlesztési források 2009. óta tartó szüneteltetését.

A KD. Regionális Fejlesztési Ügynökséggel és a régiót alkotó másik két megyével és a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal 5 oldalú megállapodás került aláírásra a területfejlesztési feladatok összehangolására és az együttműködés színtereinek meghatározására, amely hosszabb távú, keretszerződésként értelmezhető. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a 2012. évi feladatellátáshoz 10 M Ft kiegészítő támogatást nyújtott. A megyei területfejlesztési tanácstól átvett forrás és a kiegészítő támogatás 2012-ben megfelelő fedezetet nyújtott a kötelezettségek ellátásához.

2013-2014 évi területfejlesztési feladatok

I. Területi tervezés:

1. Megyei területfejlesztési koncepció

A koncepció 2030-ig határozza meg a megye fejlesztési irányait, átfogó és stratégiai prioritásait, speciális és horizontális célkitűzéseit. A koncepció megfelelő alapokat kell, hogy nyújtson a sajátos megyei térségek fejlesztési lehetőségeinek meghatározására, beleértve a térségekben szükséges ágazati beavatkozásokat is, ugyanakkor az egyes ágazatok megyei szintű célkitűzéseit is meg kell, hogy határozza.

A terv keretet kell, hogy adjon az integrált területi és ágazati fejlesztéseknek, így:

- A térségi gazdaságfejlesztési programoknak, amelyekben mind a multinacionális, mind a helyi gazdasági szereplők igényei kezelhetők, ösztönzi a befektetéseket és a vállalkozások stabil működését, bővülését, együttműködését, a beszállítói hálózat fejlesztését, a vállalkozási hajlandóságot, és a gazdasági szolgáltatások szélesítését.
- Országos/megyei szinten kiemelt turisztikai desztinációs térségek összehangolt fejlesztésének, különös tekintettel a világörökség várományos és jelentős

turisztikai potenciállal bíró értékekre, térségekre, a szolgáltatások és marketing fejlesztésére,

- társadalmi felzárkóztatás ösztönzésének, összehangolt, többek között a foglalkoztatást, lakhatást, egészségügyi és szociális ellátást szolgáló beavatkozásokkal. A középfokú és felsőfokú képzés fejlesztésének, különös tekintettel a gazdaság igényeire, a felsőfokú képzés és szakképzés vonatkozásában a műszaki képzések szélesítésére.
- A megye innovációs potenciáljának fejlesztését célzó programoknak, a gazdaság és az oktatás, képzés együttműködésének erősítésére, a gazdasági szereplők technológia-fejlesztési tevékenységének támogatására, különböző ösztönzők és kedvezmények alkalmazásával
- térségi energiaellátási rendszerek fejlesztéseinek, különös tekintettel a megújuló energiákra, a helyi energiaigények helyben történő biztosítására, összehangolva a közintézmények energiatakarékos megújításával.
- A megye környezetállapota megőrzésének és javításának, az integrált vízgazdálkodási és hulladékgazdálkodási rendszerek kialakításának.
- A térségközpontok és vonzáskörzetük fejlesztéseinek, a vidék, a falvak harmonikus fejlődésének, munkamegosztásának. Az agrárium és az élelmiszergazdaság fejlesztésének, a helyi szolgáltatások, KKV-k bővüléséhez, stabilizálódásához.
- Tatabánya központú városhálózati csomópont (*Oroszlány, Tatabánya, Tata, Komárom, Révkomárom és térségük*) országos és Európai Duna Régió belüli pozíciójának megerősítésére
- A térségi közösségi közlekedési fejlesztéseknek, a meglévő úthálózatok felújításának, a hiányzó elemek kiépítésének, a vasúti és tömegközlekedési infrastruktúra fejlesztéseknek.
- A Duna menti térség intermodális elérhetőségének és feltárásának (vasút, közút, vízi-út, kerékpárút) és az árvízvédelmi rendszer hiányosságainak összehangolt megújítására, a települések közvetlen dunai kapcsolatának kiépítésére, hasznosítására, a holtágak, dunai szigetek rehabilitációjára, átkelő kapacitások fejlesztésére és a területhasználat és ingatlankínálat megújítására.
- A határon átnyúló gazdasági és társadalmi kapcsolatok fejlesztésének A két kapuváros (Komárom, Esztergom) térszervező funkcióinak megerősítésére.

A közgyűlés a koncepció javaslati fázisát az alábbi körben egyezteteti:

- a területfejlesztési tervek tartalmi követelményeiről és egyeztetésének rendjéről szóló 218/2009.(X.6.) Kormányrendeletben felsorolt szervezetekkel
- a területfejlesztésért felelős tárca miniszterével
- a Megyei Terület- és Vidékfejlesztési Kollégiummal és annak műhelyeivel, szakbizottságaival

Térségi műhelyek:

- Városhálózati csomóponti térség (Oroszlány, Tatabánya, Tata, Komárom és térségük)
- Városok műhely (11 város)
- Falvak műhely (2500 fő alatti települések)
- Duna mente térség (Komáromtól-Dömösig)
- Agglomerációs műhely (Esztergom térsége)
- Kisalföld műhely (Komárom térsége)
- Bakonyalja műhely (Kisbér és térsége)
- Pilis-Gerecse műhely (érintett települések)

Szakszervezetek:

- város- és gazdaságfejlesztési
- agrár- és vidékfejlesztési
- környezetvédelmi és infrastruktúrafejlesztési
- humáninfrastruktúra fejlesztési

- a Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórummal.

A koncepció javaslati fázisának tervezett elfogadása 2013. június 30. de a megyei koncepció végleges elfogadására az OFTK parlamenti jóváhagyását követően kerülhet csak sor.

2. Megyei területfejlesztési program

A Kormány 1115/2013. (III. 8.) Korm. határozatban felkérte a megyei önkormányzatokat és a megyei jogú városok önkormányzatait, hogy a 2014–2020 közötti időszakra történő felkészüléshez biztosított útmutatók és keretek alapján a megjelölt időszakban a megyei területfejlesztési program keretében és az integrált városfejlesztési stratégiához kapcsolódóan megvalósítani kívánt fejlesztési igényeiket bocsássák a nemzetgazdasági miniszter és az érintett miniszterek rendelkezésére. Ennek határideje még nem került meghatározásra.

Ezért a megyei önkormányzat kiemelt célja, hogy a megye fejlesztési igényeit az elvárt formában és mélységben nevesítse a Kormányzat számára, a majd rendelkezésre bocsátott útmutatók alapján. A programozási dokumentumokra Stratégiai Környezeti Vizsgálatot is kell készíteni.

A programot az önkormányzat partnerségben tervezi a koncepció készítése során kialakított szervezeti struktúrában és szereplőkkel. A program készítése várhatóan a Terület-és Településfejlesztési Operatív program prioritásaira épül, de tartalmaznia kell az ágazati operatív programokból finanszírozható térségi és ágazati fejlesztési igények programszintű kidolgozását is.

Ezért szükséges megújítani azokat az ágazati stratégiákat is, amelyek az önkormányzat az előző időszakokban készített:

- megyei turizmusfejlesztési koncepció
- megyei zöldturizmus fejlesztési program
- megyei környezetvédelmi program

Ezen túl a források függvényében a gazdaságfejlesztés, a Duna mente struktúra terv és komplex táj-rehabilitációs program, a megyei Duna stratégia, az örökséggazdálkodás és a rozsdaterületek, barnamezős, illetve felhagyott iparterületek, tájsebek rekultivációja és

hasznosítása, valamint a településközi úthálózat fejlesztése vonatkozásában mérlegelendő további programkidolgozás.

A tervezési munka során törekedni kell a helyi szakemberek, tudások minél szélesebb körű hasznosítására.

A nemzetgazdasági miniszter és a vidékfejlesztési miniszter előkészítésében a Kormány stratégiai megállapodást kíván kötni a megyei önkormányzatokkal a 2014–2020 közötti időszak uniós finanszírozású fejlesztési programjának a megyei területfejlesztési programokat érvényesítő végrehajtásáról. Határidő: 2013. szeptember 30.

3. Országos tervezés és programozásban való közreműködés

A megyei önkormányzat figyelemmel kíséri az országos tervezési folyamatot, és a tervi dokumentumok véleményezése során törekszik a megyei érdekek képviselőjére:

- Közreműködés az operatív programok véleményezésében, különös tekintettel a Terület-és Településfejlesztési OP-ra (TOP), ami a megyei, területi fejlesztések forrása. A TOP prioritásait egyeztetni a megyei fejlesztési igényeivel.

A TOP prioritásai:

- Megyei gazdaságfejlesztés és foglalkoztatás-ösztönzés
- Integrált város-térségi és közösségi infrastruktúrafejlesztés
- Közösségvezérelt várostérségi fejlesztések
- Helyi közszolgáltatási és közigazgatási infrastruktúra-fejlesztés
- Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi befogadás és foglalkoztatás ösztönzés

- A közgyűlés a megye számára elérhető források vonatkozásában kiemelt lobbizási tevékenységet folytat, program dokumentumaiban megalapozva annak indokoltságát és szükségességét.

- Részt vesz az ágazati stratégiák véleményezésében, egyeztetni a megye fejlesztési programjait, azok megvalósításának kereteit.

II. A tervezést és programozást támogató pályázati lehetőségek

A megyei önkormányzat részt vesz azokon a pályázatokon, amelyek segítik területfejlesztési feladatainak végrehajtását:

- ÁROP-1.2.11/A-2013 - Területfejlesztési tevékenység támogatása a konvergencia régiókban lévő megyei önkormányzatok számára

A pályázat várható tartalma és határideje:

- Helyzetfeltárás utómunkálatai
- Területfejlesztési koncepció kidolgozása - 2013. november 30.
- Megyei területfejlesztési program elkészítése - 2014. február 28.
- A 2014-2020 közötti uniós támogatási időszakra vonatkozó, a készülő operatív programok tartalmával összhangban lévő tervezési részdokumentumok elkészítése - 2014. június 30.
- Partnerség biztosítása - Célcsoportokkal való konzultációs lehetőség megteremtése.
- A megye területén megvalósítandó projektek összeállítása az elfogadott tervezési

dokumentumokhoz illeszkedően - 2014. június 30.

Az önkormányzat minden tevékenységre benyújtja támogatási igényét, amely max. 50 M Ft lehet.

III. A területfejlesztést szolgáló együttműködések szélesítése

- Az önkormányzat folytatja korábbi gazdasági szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásainak felülvizsgálatát, aktualizálását. A vidéki térségek fejlesztési igényeinek becsatornázása érdekében aktív párbeszédet kíván folytatni a helyi vidékfejlesztési közösségekkel.
- Segíti a világörökség várományos területek, értékek megfelelő kiépítésének és hasznosításának előkészítését, ennek keretében közvetít a LIMES Szövetség és az érintett települések között.
- Támogatja a megyében működő natúrparkokat, amelyeknek alapító tagja is, és azokat a civil szervezeteket, amelyek területfejlesztési célok elérése érdekében működnek.
- Az önkormányzat kiemelten fontosnak tartja a határon átnyúló területi csoportosulások támogatását, és a munkájukban való részvételt. Közreműködik a Rába – Duna - Vág EGTC fejlesztési stratégiájának kialakításában, az integrált területi beruházások azonosításában, az EGTC fejlesztési projektjeinek a kialakításában, előkészítésében, forrásai függvényében azok megvalósításában. A tervezési feladatokhoz kapcsolódóan összehangolja a megyei EGTC - k törekvéseit.
- A 2014-2020 közötti időszakra szóló Magyar - Szlovák Határon Átnyúló Területi Program kidolgozása során képviseli a megyei tervekben megfogalmazódó fejlesztési igényeket és azokat egyezteteti a szlovák oldali partnerekkel és az érintett minisztériumokkal.
- A Duna Stratégia nyújtotta, formálódó lehetőségek minél eredményesebb kihasználása érdekében erősíti kapcsolatát a Duna Stratégia Kormánybiztossal.
- A tervezés során kialakított partnerségi hálózat szereplőivel állandósuló kapcsolat kell, hogy kialakuljon a programozási munka, majd a projektgyűjtés és előkészítés során. Ebben kiemelt szerepe van a települési önkormányzatokkal való kapcsolattartásnak. Ennek érdekében a műhelyek és szakbizottságok üléseit gyakorítani szükséges. Ennek szervezése és bonyolítása részben a közgyűlés hivatalának a feladata, de ösztönözni szükséges, hogy a partnerek, az érdekeltek önálló párbeszédet is folytassanak, a térségekre fejlesztési testületek, társulások alakuljanak.
- Tovább erősítendő Tatabánya Megyei Jogú Várossal a kapcsolat a tervezés, programozás teljes folyamatában, szükség esetén közös testületi ülések keretében is.
- Erősíteni szükséges a szomszédos megyékkel való kapcsolattartást, mind testületi, mind hivatali szinten, különösen a térségi és integrált programok vonatkozásában.

A Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács és a Szigetköz –Felső - Duna mente Térségi Fejlesztési Tanács keretében törekszik az érintett megyei települések érdekeinek érvényesítésére, mind a tervezés, mind a forrásszerzés során.

Megvizsgálandó a Dunakanyar Térségi Fejlesztési Tanács újraszervezésének indokoltsága.

- Stratégiai illetve társult partnerségek szélesítése, pl.: a gazdaságfejlesztési programok kidolgozására és finanszírozására a gazdasági kamarával, a megyei jogú várossal. A helyi közszolgáltatási és közigazgatási fejlesztések tervezése vonatkozásában a járásokkal.
- A regionális fejlesztési ügynökséggel szükséges az együttműködési lehetőségek folyamatos egyeztetése, programozási, projektkezelési gyakorlatuk minél szélesebb körű hasznosítása érdekében.
- Továbbra is szükséges olyan fórumok szervezése, ahol a gazdaság szereplői, az önkormányzatok, a humánszféra szereplői tájékozódhatnak az aktuális területfejlesztési vonatkozású tevékenységéről a megyének, az országos folyamatokról és a várható pályázati lehetőségekről.

IV. Projektgyűjtés és fejlesztések előkészítése

A megyei önkormányzat az operatív programokba történő nevesítés érdekében gyűjti és közvetíti a nagyprojekteket, emellett a fejlesztési célú kisebb projekteket is. Kialakítja ennek rendszerét és formáját a hivatalában, figyelemmel a központi elvárásokra is.

A Terület- és Vidékfejlesztési Operatív Program egyeztetése során megyei projekt előkészítő és fejlesztő program elindítását javasolja, különös tekintettel a települési önkormányzati fejlesztésekre és közcélú gazdasági és infrastruktúra fejlesztési igényekre.

Továbbra is működtetni kívánjuk a Települési pályázati, fejlesztési és vis maior alapot a 2500 fő alatti települések segítésére, kisebb fejlesztéseik megvalósításához, pályázati önerő részbeni megelőlegezésére kamatmentes visszatérítendő juttatás formájában.

Gazdaságfejlesztés

Cél: az árban és minőségben versenyképes hazai termékek előállítás, belföldi és világpiaci értékesítése, az import termékek kiváltása hazai termékekkel, export növelése, turisztikai kínálat bővítése (*magyar vásárló magyar piacon magyar terméket, külföldi vásárló külföldi piacon magyar terméket, külföldi vásárló magyar piacon magyar terméket vásároljon*)

Gazdaságfejlesztési modell: projektfinanszírozási források - beruházás – gazdasági növekedés - munkahelyteremtés

Eszközök:

- megyei gazdaságfejlesztési stratégia és operatív programok meghatározása,

- beruházás támogatási pályázati rendszer kialakítása és működtetése *(a gazdasági növekedést szolgáló, munkahelyteremtő, környezetkímélő beruházási projektek támogatása)*
- piackutatás,
- termékfejlesztés,
- gyártástechnológiai fejlesztés,
- értékesítési technológiai fejlesztés,
- piacképes projekthitel kínálat bővítése,
- környezetkímélő energiaforrások, és energiatakarékos technológiák, gyártóeszközök alkalmazása,
- beruházásösztönző és fizetőképes vásárlóerőt biztosító fiskális és monetáris kormányzati gazdaságpolitika,
- a gazdasági növekedést segítő infrastruktúra fejlesztése.

Együttműködés

A megyei önkormányzat mindig is fontos szerepet szánt feladatai ellátása során a gazdasági élet megyei szereplőinek, így különösen a gazdasági kamaráknak és a gazdasági érdekképviseleti szervezeteknek. 2003-tól 2006-ig tartó időszakban kötötte meg együttműködési megállapodásait a

- a) Komárom-Esztergom Megyei Agrárkamarával,
- b) Komárom-Esztergom Megyei Gazdasági Érdekképviseletek Szövetségével,
- c) Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával,
- d) Komárom-Esztergom Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetségével,
- e) Komárom-Esztergom Megyei Ipartestületek Szövetségével,
- f) Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége Komárom-Esztergom Megyei Szervezetével.

A megállapodások célja a Komárom-Esztergom megye gazdasági fejlődésének elősegítése, a gazdasági élet szereplői számára hosszú távú fennmaradást és eredményes működést biztosító előnyös környezet kialakítása volt.

A megyei önkormányzat 2012. január 1-jétől megváltozott feladat és hatásköre felvetette a már meglévő együttműködési megállapodások felülvizsgálatának szükségességét. Ennek megfelelően épült és épül be a közgyűlés munkatervébe a már létező együttműködések tartalmi megújítását, az együttműködő partnerek körének kibővítését szolgáló napirendi pontok is.

A már meglévő partnerek mellett szeretnénk magunk mellé állítani a mérnöki kamarát, az építész kamarát, a műszaki, természettudományi egyesületeket, a különböző önkormányzati szerveződéseket, a terület-és vidékfejlesztésben, a területrendezésben érintett civil szervezeteket és a megyeszékhelyen működő főiskolát. A velük való együttműködés elősegítheti, hogy az új stratégiák, koncepciók, programok előkészítése, kidolgozása mellett aktív résztvevői legyenek a területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési elképzeléseink megvalósításának is. Partnereink külföldi kapcsolatai révén akár nemzetközi projektekben, fejlesztésekben is gondolkodhatunk, illetve közös uniós pályázatok kidolgozására is sor kerülhet.

A megyei önkormányzatnak - koordinációs feladatából adódóan - meg kell találni azokat a közös célokat, programokat is, melyek révén a gazdasági élet szereplőit le tudja ültetni egy asztalhoz az együttgondolkodás, a sikeres együttműködés érdekében. Jó példa erre a területfejlesztési koncepció társadalmasítása is.

Természetesen a megyei önkormányzat koordináló szerepének a települési önkormányzatok felé is jelentkeznie kell, ahol mindezt a polgármesterek megszólítása, a különböző szempontok szerint összehívott fórumok tartása, az ott elhangzott problémák összegyűjtése, szintetizálása, és a legjobb megoldás felkutatása, megszervezése jelentheti.

Az együttműködés azonban nem csak a megyén belül szükséges a gazdasági élet szereplői között. Ugyanilyen aktív kapcsolattartásra lesz igény a társ megyékkel, a regionális területfejlesztési fórumokkal, az európai uniós, és egyéb nemzetközi szervezetekkel.

Zárszó

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat a jövőben is Magyarország, és szűkebb hazánk, Komárom-Esztergom megye polgárainak érdekeit kívánja szolgálni a jelen Gazdasági Programban meghatározott feladatainak végrehajtása során.